

Notitie

Aan
Veiligheidsberaad

Van
Bestuursondersteuning VB

Datum
6 juli 2021

Brandhaardenaanpak

In het Veiligheidsberaad van 21 juni is gesproken over het RCDV/ GGDGHOR advies in relatie tot, op- en afschalen van de crisisorganisatie en de brandhaardenaanpak. Afgesproken is dat het procesvoorstel inzake de brandhaardenaanpak op 12 juli opnieuw te agenderen in het Veiligheidsberaad, en daarbij ook de ontwikkelingen betreffende de verlenging van de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (Twm) te betrekken. De onderstaande notitie is hier een uitwerking van, waarbij primair gebruik gemaakt is van hetgeen in een tweetal Kamerbrieven is vermeld over monitoring van het virus en de mogelijkheden om te acteren in geval van een (lokale) opleving. Over deze notitie is ambtelijk contact geweest met JenV/ NCTV, VWS, GGD GHOR NEDERLAND en VNG.

A. Instrumentarium brandhaarden aanpak

Het genoemde advies van de RCDV en GGDGHOR verwees naar de bestaande structuren die functioneren om de lokale, regionale en landelijke oplevingen van het virus te monitoren en deze van handelingsperspectieven te kunnen voorzien. De bevoegdheidsverdeling van de TWMM en de nationaal gecoördineerde aanpak is hierin leidend. In zijn Kamerbrief van 7 juli 2021 spreekt de minister van VWS in dit verband over 'dijkbewaking'. Hij onderscheidt hierin vier sporen, namelijk: monitoren, testen en traceren, vaccineren en maatregelen. De betreffende passage uit die brief is bijgevoegd als bijlage I. Onderstaand wordt informatie uit, onder andere, deze brief weergegeven.

1. Lokaal en regionaal

Monitoring

De monitoring van de lokale situatie vindt plaats door de GGD en hierover wordt afgestemd met het RIVM. De monitoring vindt plaats op basis van testen en traceren (bron- en contactonderzoek). GGD en GHOR hebben voldoende capaciteit beschikbaar en kunnen snel opschalen indien mogelijk. Lokale uitbraken, bijvoorbeeld in de horeca, worden snel opgespoord en in kaart gebracht.

De Directeur Publieke Gezondheid (DPG) adviseert de burgemeester en/of de voorzitter veiligheidsregio, conform de Wet veiligheidsregio's (Wvr) en Wet publieke gezondheid (Wpg).

Lokale en regionale handelingsperspectieven

In de brief van de minister van JenV d.d. 6 juli jl., schetst de minister een aantal mogelijkheden voor burgemeesters in het kader van het optreden bij lokale brandhaarden en/of het niet naleven van de coronamaatregelen. Deze brief is als bijlage II bijgevoegd.

Hierin is een aantal instrumenten benoemd:

- APV: belang van volksgezondheid

- Tijdelijke regeling maatregelen covid-19: regime van geldige coronatoegangsbewijzen en een geldig identificatiedocument
- Bestuurlijke reactie met mogelijk last onder dwangsom: art. 58 u Twm, art. 174 Gemeentewet.
- *Mogelijk*: tijdelijke opschorting van coronatoegangsbewijzen

In de genoemde brief (bijlage II) van de minister van JenV worden deze instrumenten en mogelijkheden uitgebreid beschreven.

De burgemeester is bij uitsluiting van de voorzitter van de veiligheidsregio bevoegd om ter bestrijding van een covid-19 toepassing te geven aan de bij of krachtens hoofdstuk Va van de Wet publieke gezondheid toegekende bevoegdheden. Dit uitgangspunt kan onder omstandigheden worden doorbroken door een besluit daartoe van de minister van VWS. Dit is mogelijk indien het al dan niet uitoefenen van een bevoegdheid door de burgemeester een bovenlokaal effect met zich brengt of dreigt te brengen, maar niet ieder (dreigend) bovenlokaal effect zal echter nopen tot het bevoegd maken van de voorzitter van de veiligheidsregio. In de praktijk kan het immers voorkomen dat er weliswaar sprake is van een bovenlokaal effect door het handelen van een burgemeester, maar dat die burgemeester samen met de andere betrokken burgemeesters in goed overleg voorzieningen heeft getroffen en zo voorkomt dat er sprake is van een (uit het oogpunt van de bestrijding van de epidemie ongewenst) bovenlokaal effect dat de overdracht van een bevoegdheid aan de voorzitter van de veiligheidsregio noodzakelijk maakt.

Verder dient nog opgemerkt te worden dat in de Twm de bepaling is opgenomen dat de burgemeester altijd gemotiveerd kan afwijken van landelijke maatregelen, mits hij of zij daarvoor eerst advies heeft gevraagd bij de GGD. Daarmee ligt het primaat altijd in eerste instantie op lokaal niveau.

De combinatie van monitoring van de epidemiologische situatie, de advisering hierover door de DPG en de handelingsperspectieven voor lokale bestuurders, biedt de mogelijkheid om duidelijke locatie-gebonden brandhaarden, aan te pakken.

2. Verbinding lokaal, regionaal en landelijk

Monitoring

Naast lokale monitoring en, indien nodig, bestuurlijke handelingen gericht op locatie gebonden brandhaarden, vindt er ook op regionaal en landelijk niveau monitoring plaats. Hier is een belangrijke rol weggelegd voor het inschalingsoverleg. Dit inschalingsoverleg, waarin vertegenwoordigers van VWS - NCTV –VR – DPG – RIVM en NKC participeren, vindt elke twee weken plaats tot 1 september 2021.

De rol van het inschalingsoverleg is het beoordelen van de epidemiologische situatie regionaal en landelijk. Het ministerie van VWS heeft het OMT gevraagd om te komen met nieuwe indicatoren op basis waarvan de noodzaak tot opschaling en eventuele landelijke maatregelen kan worden beoordeeld. De toenemende vaccinatiëgraad, de effectieve duur van de vaccinaties, virusvarianten en de relatie tussen positieve testen en belasting van de zorg spelen hierbij een rol. Het OMT adviseert in zijn advies d.d. 5 juli jl. om het inschalingsoverleg wekelijks te laten plaatsvinden. In zijn Kamerbrief d.d. 7 juli 2021 schrijft de minister: *“Het OMT adviseert om in deze fase van de epidemie van een tweewekelijkse cyclus van inschaling over te gaan naar een wekelijkse cyclus, om tijdig te kunnen reageren op lokale verheffingen of een regionale toename van de incidentie en/of het aantal ziekenhuisopnames. Tevens adviseert het OMT de huidige grenswaarden voor incidentie per 100.000 inwoners per week aan te passen: waakzaam: <25; zorgelijk: 25-50; ernstig 50-100; zeer ernstig: >100. Daarnaast adviseert het OMT de grenswaarden voor ziekenhuisopnames op het huidige niveau te handhaven en deze wekelijks te blijven beoordelen.*

Het OMT stelt voor dat het RIVM samen met de GGD de wekelijkse cijfers van een duiding en een voorstel tot inschaling voorziet, voordat deze ter beoordeling naar het ministerie van VWS gaan.”

Handelingsperspectieven

Op basis van de signalering en advisering door het inschalingsoverleg kan besloten worden tot regionaal of landelijk optreden. Dit besluit wordt genomen door de minister van VWS in afstemming met het Veiligheidsberaad. De te nemen maatregelen kunnen zich beperken tot de handelingen genoemd onder 1, maar kunnen ook betrekken hebben op het instellen van een lokale /regionale lockdown of landelijke maatregelen. Dit laatste vindt plaats op basis van een ministeriële regeling. Een lokale of regionale lockdown kent in de praktijk echter wel beperkingen. Voor elke regio in Nederland geldt dat de verbindingen met de aangrenzende regio's kort zijn. Dit vraagt mogelijk om het doordenken welke maatregelen regionaal genomen kunnen worden in aanvulling op de hierboven beschreven locatie-gebonden aanpak.

Uitgangspunt, zoals verwoord in de Kamerbrieven van 18 juni en 7 juli 2021 is dat een nieuwe landelijke lockdown voorkomen moet worden. De ervaring van vorig jaar heeft geleerd dat een gecoördineerde aanpak waarbij er sprake is van nauwe samenwerking tussen lokaal, regio en rijk, noodzakelijk is.

3. Landelijk*Monitoring*

Naast het inschalingsoverleg blijft gedurende de zomerperiode op landelijk niveau de ambtelijke overlegstructuur (DOC en ACC) operationeel. Deze landelijke overlegstructuur heeft een belangrijke signalerende en adviserende functie namens en richting de veiligheidsregio's (via de deelnemende directeur veiligheidsregio) en de MCC, ten aanzien van benodigde maatregelen.

Daarnaast zijn in de zomerperiode reeds twee vergaderingen van het Veiligheidsberaad ingepland. Het Veiligheidsberaad kan indien nodig, vaker bijeengeroepen worden door de leden van het Veiligheidsberaad of door de minister van JenV.

Handelingsperspectieven

Het Veiligheidsberaad heeft in deze crisis een belangrijke adviserende rol richting het Rijk ten aanzien van eventueel te nemen maatregelen en de uitvoerbaarheid hiervan. Deze rol blijft onverminderd van kracht gedurende de zomerperiode en in het geval van het ontstaan van brandhaarden.

4. Proces middellange en lange termijn*Corona-aanpak najaar 2021*

Door de verschillende ministeries, de veiligheidsregio's, de VNG, GGD GHOR NEDERLAND en andere partijen wordt momenteel nagedacht over de corona aanpak voor het najaar en de winter van 2021. Hierbij wordt uitgegaan van verschillende scenario's die rekening houden met de vaccinatiegraad, de belastbaarheid van de zorg, etc.

De minister van VWS heeft in zijn Kamerbrief d.d. 18 juni 2021 aangegeven rond september met deze aanpak naar de Kamer te willen komen.

B. Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (Twm)

De minister van VWS heeft in zijn Kamerbrief d.d. 18 juni 2021 uitgebreid aandacht besteed aan de (consequenties van de) verlenging van de Twm per 1 september. De passage uit die Kamerbrief is als bijlage III toegevoegd. De concluderende passage uit die brief luidt als volgt:

"Ik herhaal dat het behouden van bepalingen van de Twm overigens niet betekent dat op de grondslag van die bepalingen ook maatregelen genomen worden na 1 september 2021. Het kabinet weegt telkens af wat op dat moment noodzakelijk (en evenredig) is. Als op enig moment na stap 4 alle maatregelen worden losgelaten, komen de daarop gebaseerde maatregelen (in de regelingen) te vervallen. De veilige afstand kan dan op nihil gesteld worden in de amvb. De artikelen in de Twm worden dan "slapende" bepalingen totdat er geen directe dreiging meer is van de epidemie van COVID-19. Op dat moment zal het kabinet namelijk besluiten om de Twm niet meer te verlengen. De "slapende" bepalingen worden slechts weer gebruikt als nieuwe maatregelen noodzakelijk (en evenredig) zijn

(artikel 58b Wpg). Een eventuele nieuwe ministeriële regeling met nieuwe maatregelen dient voorgelegd te worden aan beide Kamers en de Tweede Kamer kan besluiten niet in te stemmen met een nagehangen ministeriële regeling."

De voorgestelde verlenging geldt NIET voor de volgende twee bepalingen:

- De avondklok bepaling. Mocht opnieuw een avondklok ingesteld moeten gaan worden, dan zal dat gebeuren op grond van de Wet Buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag.
- De informatievoorzienings-bepaling (art. 58s, derde lid Wpg) waar het gaat over de informatie die de burgemeester verstrekt aan de minister van VWS, en de wijze waarop dit gebeurt. Deze bepaling uit de Twm is formeel nooit geëffectueerd geweest middels een ministeriële regeling. In de praktijk kreeg deze bepaling vorm in het Veiligheidsberaad waar de voorzitters veiligheidsregio in gesprek zijn met het Rijk.

Consequenties voor de voorzitters veiligheidsregio

De voorgestelde verlenging heeft geen consequenties voor de verantwoordelijkheidsverdeling tussen burgemeester en voorzitter veiligheidsregio zoals die sinds de inwerkingtreding van de Twm geldt.

Het niet verlengen van artikel 58s vraagt aandacht in relatie tot de rol van het Veiligheidsberaad. Voorgesteld wordt om de huidige werkwijze te continueren waarbij de informatievoorziening een plaats blijft houden in het Veiligheidsberaad.

Bijlagen

- I Passage 'dijkbewaking' Kamerbrief VWS d.d. 7 juli 2021
- II Brief JenV aan burgemeesters handhaving coronatoegangsbewijzen
- III Passage 'Twm' Kamerbrief VWS d.d. 18 juni 2021